Universitatea Transilvania din Brașov

FACULTATEA DE INGINERIE ELECTRICĂ ȘI ȘTIINȚA CALCULATOARELOR DEPARTAMENT AUTOMATICĂ ȘI INFORMATICĂ APLICATĂ

Proiect $Ingineria\ reglării\ automate$

Tema nr. 57

Autor Andrei Vasilcoi

Cuprins

1	Tema proiectului	2
2	Indicații și recomandări	2
3	Rezolvare	4
	3.1 Proiectarea unui regulator PID prin metode de cvasi-optim: varianta Kessler	4
	3.2 Metode experimentale de proiectare a regulatoarelor PID: metoda Ziegler-Nichols	6
	3.3 Proiectarea unui sistem de reglare după stare	6
4	Concluzii	7

1 Tema proiectului

Se consideră un proces modelat prin funcția de transfer:

$$G_p(s) = \frac{K_p}{(sT_{p1} + 1)(sT_{p2} + 1)(sT_{p3} + 1)}$$
(1)

Se cere să se realizeze o analiză comparativă a mai multor soluții privind proiectarea unui sistem de reglare automată care să respecte performanțele impuse: $e_{st}=0$, $M_v <= m_{v,max}$ și $t_s <= t_{s,max}$. (Valorile impuse ale indicatorilor de performanță sunt date în tabel.) Pentru notarea timpului de stabilire se consideră banda de stabilitate de 2%. Soluțiile impuse sunt:

- a) proiectarea unui regulator PID prin metode de cvasi-optim: criteriul modulului standard sau varianta Kessler;
- b) metode experimentale de proiectare a regulatoarelor PID: metoda Ziegler-Nichols (a răspunsului la intrare treaptă);
- c) proiectarea unui sistem de reglare după stare.

Detalii privind cerințele:

- 1. Pentru fiecare soluție se vor realiza scheme Simulink și se vor nota performanțele obținute. Dacă este necesar, se vor ajusta suplimentar parametrii regulatoarelor până când sistemul de reglare respectă performanțele impuse.
- 2. Pentru fiecare lege de reglare obținută se vor determina ecuațiile cu diferențe necesare unei implementări numerice. Se va prezenta codul sursă al unui program de implementare a cel puțin unui regulator.
- 3. În capitolul de concluzii se va prezenta o comparație a performanțelor obținute, a efortului de proiectare și a altor aspecte considerate importante cu scopul de a argumenta alegerea unei soluții ca fiind cea mai potrivită pentru cazul considerat.

Tab. 1: Date de proiectare

Tema nr.	Parametrii procesului				M	+	Student	
Tema m.	K_p	T_{p1}	T_{p2}	T_{p3}	$M_{v,max}$	$\iota_{s,max}$	Student	
57	1.1	0.7	0.5	10	1%	3s	Vasilcoi S. Andrei	

2 Indicații și recomandări

a) Pentru proiectarea prin metode analitice (de cvasi-optim), la determinarea prin calcul a parametrilor regulatorului se vor considera modele simplificate ale procesului dat. Simplificările trebuie să fie argumentate. La simulări însă, se va utiliza funcția de transfer dată inițial.

- b) Pentru metoda experimentală, este necesară a procesare cât mai precisă a răspunsului procesului în circuit deschis la semnal de intrare de tip treaptă. Pentru acest lucru este indicat să se realizeze un program Matlab.
- c) Pentru proiectarea unui sistem de reglare după stare, se va determina inițial modelul în spațiul stărilor. Apoi se va evalua controlabilitatea și observabilitatea modelului obținut.
- d) La determinarea ecuațiilor cu diferențe, valoarea aleasă a perioadei de eșantionare se va argumenta.

3 Rezolvare

3.1 Proiectarea unui regulator PID prin metode de cvasi-optim: varianta Kessler

Se consideră funcția de transfer:

$$G_p(s) = \frac{1.1}{(0.7s+1)(0.5s+1)(10s+1)}$$
 (2)

Se poate obseva că funcția de transfer a procesului nu are zerouri și are o constantă de timp mare si două constant de timp mici, ce pot fi compensate. Pentru proiectarea regulatorului vom folosi criteriul modulului varianta Kessler. Varianta Kessler permite ca toate constantele de timp mici sa se înlocuiesca cu o singură constantă de timp obținută din suma acestora notată cu $T_{\Sigma} = T_{p1} + T_{p2}$. Forma funcției de transfer în buclă deschisă pentru metoda Kessler este:

$$G_d^{CMVK}(s) = \frac{1}{2sT_{\Sigma}(sT_{\Sigma} + 1)}$$
(3)

$$G_d^{CMVK}(s) = G_R(s)G_p(s) \tag{4}$$

Pentru rezolvarea prin metoda Kessler calculele se vor efectua utilizând forma simplificată a procesului. În simulare însa se va folosi forma originală a procesului. Rezolvarea ecuațiilor și aflarea funcției de transfer a regulatorului este:

$$T_{\Sigma} = 0.7 + 0.5 = 1.2$$

$$G_R(s) = \frac{G_d^{CMVK}(s)}{G_p(s)} = \frac{\frac{1}{2.4s(1.2s+1)}}{\frac{1.1}{(1.2s+1)(10s+1)}} = \frac{10s+1}{2.64s} = \frac{10}{2.64} \frac{10s+1}{10s} = 3.78(1 + \frac{1}{10s})$$

Din rezolvare rezultă un regulator PI care are un zero ce compensează constanta de timp mare a procesului. De asemenea conține si componentă integrativă care asigură $e_{st} = 0$. Funcția de transfer respectă condiția de realizabilitate fizică. Performanțele sistemului și identificarea coeficienților se pot observa în tabelul 2, Fig.1 și Fig.2.:

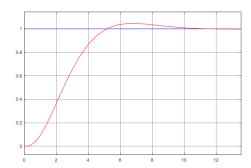

Fig. 1: Răspunsul sistemului la intrare treaptă unitară

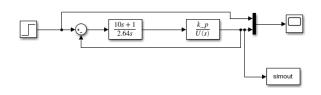

Fig. 2: Modelarea procesului în Simulink

Tab. 2: Performanțe

	e_{st}	M_v	t_s	K_r	T_i
Impus	0	1	3	-	-
Obtinut	0	4.56	9.04	3.78	10

Avand in vedere lucrarea experimentala 2 unde s-au observat efectele modificarii parametrilor regulatorului asupra indicatorilor de calitate, s-a incercat atingerea performantelor impuse prin incercari. Pentru implementarea cu incercari s-a pornit de la urmatoarea forma a regulatorului PID prezenta in lucrarea 6:

$$G_r(s) = k_r \left(1 + \frac{1}{T_i} + \frac{sT_d}{sT_f + 1}\right) \tag{5}$$

Folosind modelul simulink din Fig.3. După ulterioare încercari de a modifica coeficienții regulatorului s-au obținut performanțele din Tab. 3 si Fig.3:

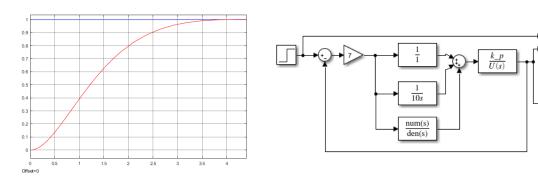

Fig. 3: Raspunsul celui mai performant sistem din incercari

Fig. 4: Model PID folosit pentru incercari

Tab. 3: Incercari experimentale

	e_{st}	M_v	t_s	K_r	T_i	T_d
Impus	0	1	3	-	-	-
Obtinut	0	0.06	3.89	7	10	0.8
Obtinut	0	0.19	3.3	7.3	11	0.7
Obtinut	0	0.09	3.2	7.4	11.6	0.67

3.2 Metode experimentale de proiectare a regulatoarelor PID: metoda Ziegler-Nichols

Pentru a aplica metoda experimentala este nevoie ca prima oara sa se inregistreze valoarea raspunsului sistemului in bucla deschisa la marimea de intrare treapta unitara.

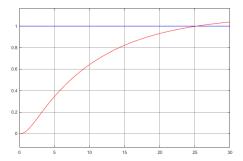
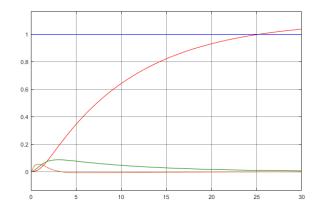

Fig. 5: Raspunsul sistemului in bucla deschisa

Avand aceste date putem calcula derivata de ordinul I. In continuare se va calcula punctul de maxim al derivatei de ordinul I si se va verifica in datele derivatei de ordinul II daca punctul de maxim indeplineste conditiile de a fi punct de inflexiune. O data gasit acest punct de inflexiune se va trasa tangenta la graficul raspunsului sistemului prin punctul de inflexiune. Se gasesc punctele de intersectie cu axele x si y.

0.35 0.3 0.25 0.2 0.15 0.05 0.05 0.05 0.05 0.15 0.05 0.15 0.05 0.15 0.

Fig. 6: Răspunsul sistemului si derivatele de ordin I si II

Fig. 7: Puncte necesare pentru proiectare

Aceste puncte de intersectie semnifica valorile a si L din algoritmul metodei experimentale care se vor folosi pentru a obtine valorile estimate ale coeficientilor regulatorului dupa cum urmeaza:

3.3 Proiectarea unui sistem de reglare după stare

4 Concluzii

Bibliografie

 $[1]\,$ J. Doe, The Book without Title. Dummy Publisher, 2100.